

Seat No	
------------	--

MA (Political Science) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023

Political Science (Compulsory) Paper-II

MMPOL09102: Public Administration

Day and Date: Saturday, 16/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Which is the oldest approach to the study of Public Administration?
A) Legal approach B) Systems approach C) Philosophical approach D) Decision-making approach
- 2 Who is the main advocate of Legal approach?
A) Woodrow Wilson B) Harvey Walker C) Frank J. Goodnow D) L. D. White
- 3 Which of the following approach gave rise to contingency management?
A) Legal approach B) Systems approach C) Philosophical approach D) Decision-making approach
- 4 Who is the father of Scientific Management?
A) Woodrow Wilson B) Luther Gullick C) F. W. Taylor D) L.D.White
- 5 ----- has defined organization as “ every human organization created to achieve a common purpose.”
A) Herbert Simon B) John Locke C) J. D. Muni D) Frank J Goodnow
- 6 The principle of unity of command was derived from the service of -----.
A) Health services B) Military services C) Civil services D) None of these
- 7 ----- from the point of view, the hands of the chief executive are getting stronger.
A) Legal B) Philosophical C) Decision making D) System
- 8 The success or failure of the chief executive is evaluated on the basis of -----.
A) Cabinet support B) Public opinion support C) Presidential support D) Bureaucratic support
- 9 What is covered in Policy Making?
A) Ideology B) Needs of Preservation C) National Interest D) All of these
- 10 Power concentrated in the hands of bureaucrats and bureaucrats was described as a new dictatorship by -----.
A) Lord Haywart B) Max Weber C) Herbert Simon D) Harold Laskey
- 11 defined the budget as 'the financial plan of the government for a certain period of time.'
A) Lord Hay Wart B) Willoughby C) Taylor D) Max Weber

- 12 ----- is a technique of organization and method.
A) Survey B) Inspection C) Both correct D) Both wrong
- 13 The term development administration was introduced by an Indian thinker in the year 1955 in the article The structure of development administration in India.
A) U. L. Goswami B) George Grant C) Ewing Swerdlow D) Edward Widner
- 14 Which of the following thinkers did not support the collectivist/universal approach?
A) L. D. White B) f. M. Marx C) Harry Fayol D) Luther Gulick, Herbert Simon
- 15 ----- He is considered as the father of development administration.
A) Ewing Swedlow B) Pro Pol Midasol C) U. L. Goswami D) George Grant

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Characteristics of Development Administration
- 2 Elements of a systems approach
- 3 Human Relations Theory
- 4 Bureaucracy

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the nature of development administration.
- 2 Explain the Legal Approach.
- 3 Discuss about the Line Unit.
- 4 Define recruitment and explain recruitment methods.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Discuss the similarities and differences between public administration and private administration.
 - 2 Explain the decision making approach to the study of public administration.
-

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1.खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 लोकप्रशासनाच्या अभ्यासाचा सर्वात जुना दृष्टीकोन कोणता?
अ) कायदेशीर दृष्टीकोन ब) व्यवस्था दृष्टीकोन क) तात्विक दृष्टीकोन ड) निर्णयनिर्धारण दृष्टीकोन
- 2 कायदेशीर दृष्टीकोनाचा प्रमुख पुरस्कर्ता कोण आहे?
अ) वूड्रो विल्सन ब) हार्वे वौकर क) फ्रॉंक जे. गुडनाऊ ड) एल.डी. व्हाइट
- 3 खालीलपैकी कोणत्या दृष्टिकोनामुळे आकस्मिकता व्यवस्थापनाचा उदय झाला?
अ) कायदेशीर दृष्टीकोन ब) व्यवस्था दृष्टीकोन क) तात्विक दृष्टीकोन ड) निर्णय निर्धारण दृष्टीकोन
- 4 शास्त्रीय व्यवस्थापनाचे जनक कोण आहेत?
अ) वूड्रो विल्सन ब) ल्युथर ग्युलिक क) एफ. डब्ल्यू. टेलर ड) एल.डी. व्हाइट
- 5 समान हेतू साध्य करण्यासाठी निर्माण केलेली प्रत्येक मानवी संस्था म्हणजे संघटना होय, अशी व्याख्या ----- यांनी केली.
अ) हर्बर्ट सायमन ब) जॉन लॉक क) जे. डी. मुनी ड) फ्रॅंक जे गुडनाऊ
- 6 आज्ञेची एकता हे तत्व ----- या सेवेतून घेण्यात आले.
अ) आरोग्य सेवा ब) लष्करी सेवा क) नागरी सेवा ड) यापैकी नाही
- 7 ----- दृष्टिकोनातून मुख्य कार्यकारीचे हात बळकट होत असतात.
अ) कायदेशीर ब) तात्विक क) निर्णय निर्धारण ड) व्यवस्था
- 8 मुख्य कार्यकारीच्या यशअपयशाचे मूल्यमापन ----- च्या आधारे केले जाते.
अ) मंत्रिमंडळ पाठिंबा ब) जनमताचा पाठिंबा क) राष्ट्रपतींचा पाठिंबा ड) नोकरशाहीचा पाठिंबा
- 9 धोरण निर्मितीमध्ये कोणत्या बाबींचा समावेश असतो?
अ) ध्येयवाद ब) अस्तित्वाची गरज क) राष्ट्रीय हित ड) यापैकी सर्व
- 10 नोकरशाहीच्या हाती केंद्रित झालेली सत्ता व अधिकारी यांची नवी हुकूमशाही असे वर्णन ----- यांनी केले.
अ) लॉर्ड हेवार्ट ब) मॅक्स वेबर क) हर्बर्ट सायमन ड) हेरॉल्ड लास्की
- 11यांनी 'एका निश्चित काळासाठी केलेली सरकारची आर्थिक योजना म्हणजे अंदाजपत्रक होय.' ही अंदाजपत्रकाची व्याख्या केली.
अ) लॉर्ड हे वार्ट ब) विलोबी क) टेलर ड) मॅक्स वेबर
- 12 ----- हे संघटना व पद्धतीचे तंत्र आहे.
अ) सर्वेक्षण ब) पाहणी क) दोन्ही बरोबर ड) दोन्ही चूक
- 13 विकास प्रशासन ही संज्ञा भारतीय विचारवंत यांनी १९५५ साली The structure of development administration in India या लेखात मांडली.
अ) यु. एल. गोस्वामी ब) जॉर्ज ग्रांट क) इविंग स्वेर्डलो ड) एडवर्ड विडनर

- 14 खालीलपैकी कोणत्या विचारवंतांनी संकलित/सर्वव्यापी दृष्टिकोनाचे समर्थन केले नाही.
अ) एल. डी. व्हाईट ब) एफ. एम. मार्क्स क) हॅरी फेयॉल ड) ल्युथर ग्युलिक, हर्बर्ट सायमन
- 15 ----- यांना विकास प्रशासनाचे जनक मानले जाते.
अ) इविंग स्वेडलो ब) प्रो पोल मिदासोल क) यु. एल. गोस्वामी ड) जॉर्ज ग्रांट

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 विकास प्रशासनाची वैशिष्ट्ये
- 2 व्यवस्था दृष्टिकोनाचे घटक
- 3 मानवी संबंधाचा सिद्धांत
- 4 नोकरशाही

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 विकास प्रशासनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- 2 कायदेशीर दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
- 3 लाईन घटक चर्चा करा.
- 4 भरती म्हणजे काय सांगून भरतीच्या पद्धती स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 लोकप्रशासन व खाजगी प्रशासन यामधील साम्य व भेद यांची चर्चा करा.
- 2 लोकप्रशासनाच्या अभ्यासाचा निर्णय निर्धारण दृष्टिकोन स्पष्ट करा करा.

Model Answer Paper

MA (Political Science) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023
Political Science (Compulsory) Paper-II
MMPOL09102: Public Administration

Day and Date: Saturday, 16/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 लोकप्रशासनाच्या अभ्यासाचा सर्वात जुना दृष्टीकोन कोणता?
अ) कायदेशीर दृष्टीकोन ब) व्यवस्था दृष्टीकोन क) तात्विक दृष्टीकोन ड) निर्णयनिर्धारण दृष्टीकोन
Option 3
- 2 कायदेशीर दृष्टीकोनाचा प्रमुख पुरस्कर्ता कोण आहे?
अ) वूड्रो विल्सन ब) हार्वे वौकर क) फ्रॉंक जे. गुडनाऊ ड) एल.डी. व्हाइट
Option 3
- 3 खालीलपैकी कोणत्या दृष्टिकोनामुळे आकस्मिकता व्यवस्थापनाचा उदय झाला?
अ) कायदेशीर दृष्टीकोन ब) व्यवस्था दृष्टीकोन क) तात्विक दृष्टीकोन ड) निर्णय निर्धारण दृष्टीकोन
Option 2
- 4 शास्त्रीय व्यवस्थापनाचे जनक कोण आहेत?
अ) वूड्रो विल्सन ब) ल्युथर ग्युलिक क) एफ. डब्ल्यू. टेलर ड) एल.डी. व्हाइट
Option 3
- 5 समान हेतू साध्य करण्यासाठी निर्माण केलेली प्रत्येक मानवी संस्था म्हणजे संघटना होय, अशी व्याख्या ----- यांनी केली.
अ) हर्बर्ट सायमन ब) जॉन लॉक क) जे. डी. मुनी ड) फ्रॅंक जे गुडनाऊ
Option 3
- 6 आज्ञेची एकता हे तत्व ----- या सेवेतून घेण्यात आले.
अ) आरोग्य सेवा ब) लष्करी सेवा क) नागरी सेवा ड) यापैकी नाही
Option 2
- 7 ----- दृष्टिकोनातून मुख्य कार्यकारीचे हात बळकट होत असतात.
अ) कायदेशीर ब) तात्विक क) निर्णय निर्धारण ड) व्यवस्था
Option 1
- 8 मुख्य कार्यकारीच्या यशअपयशाचे मूल्यमापन ----- च्या आधारे केले जाते.
अ) मंत्रिमंडळ पाठिंबा ब) जनमताचा पाठिंबा क) राष्ट्रपतींचा पाठिंबा ड) नोकरशाहीचा पाठिंबा
Option 2
- 9 धोरण निर्मितीमध्ये कोणत्या बाबींचा समावेश असतो?
अ) ध्येयवाद ब) अस्तित्वाची गरज क) राष्ट्रीय हित ड) यापैकी सर्व
Option 4
- 10 नोकरशाहीच्या हाती केंद्रित झालेली सत्ता व अधिकारी यांची नवी हुकूमशाही असे वर्णन ----- यांनी केले.
अ) लॉर्ड हेवार्ट ब) मॅक्स वेबर क) हर्बर्ट सायमन ड) हेरॉल्ड लास्की
Option 1

11यांनी 'एका निश्चित काळासाठी केलेली सरकारची आर्थिक योजना म्हणजे अंदाजपत्रक होय.' ही अंदाजपत्रकाची व्याख्या केली.

अ) लॉर्ड हे वार्ट ब) विलोबी क) टेलर ड) मॅक्स वेबर

Option 3

12 ----- हे संघटना व पद्धतीचे तंत्र आहे.

अ) सर्वेक्षण ब) पाहणी क) दोन्ही बरोबर ड) दोन्ही चूक

Option 3

13 विकास प्रशासन ही संज्ञा भारतीय विचारवंत यांनी १९५५ साली The structure of development administration in India या लेखात मांडली.

अ) यु. एल. गोस्वामी ब) जॉर्ज ग्रांट क) इविंग स्वेडलो ड) एडवर्ड विडनर

Option 1

14 खालीलपैकी कोणत्या विचारवंतांनी संकलित/सर्वव्यापी दृष्टिकोनाचे समर्थन केले नाही.

अ) एल. डी. व्हाईट ब) एफ. एम. मार्क्स क) हॅरी फेयॉल ड) ल्युथर ग्युलिक, हर्बर्ट सायमन

Option 4

15 ----- यांना विकास प्रशासनाचे जनक मानले जाते.

अ) इविंग स्वेडलो ब) प्रो पोल मिदासोल क) यु. एल. गोस्वामी ड) जॉर्ज ग्रांट

Option 4

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 विकास प्रशासनाची वैशिष्ट्ये

Ans:

2 व्यवस्था दृष्टिकोनाचे घटक

Ans:

3 मानवी संबंधाचा सिद्धांत

Ans:

4 नोकरशाही

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 विकास प्रशासनाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Ans:

2 कायदेशीर दृष्टिकोन स्पष्ट करा.

Ans:

3 लाईन घटक चर्चा करा.

Ans:

4 भरती म्हणजे काय सांगून भरतीच्या पद्धती स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 लोकप्रशासन व खाजगी प्रशासन यामधील साम्य व भेद यांची चर्चा करा.

Ans:

2 लोकप्रशासनाच्या अभ्यासाचा निर्णय निर्धारण दृष्टिकोन स्पष्ट करा करा.

Ans:
